МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА СПОСОБИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Томілінські читання

Матеріали IX науково-практичної конференції
з міжнародною участю

м. Харків, 27 жовтня 2026 року

Харків – 2026

Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет

ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА РІШЕННЯ

Томілінські читання

Матеріали IX науково-практичної конференції з міжнародною участю

м. Харків, 27 жовтня 2026 року

Харків
ХНМУ
2026

УДК 614(477)(082)
Г87

Затверджено вченою радою ХНМУ
Протокол № 10 від 29.10.2026 р.

Редакційна колегія: Наконечна О. А., Нестеренко В. Г., Огнєв В. А., Помогайбо К. Г., Мартиненко Н. М.

Г87 Громадське здоров'я в Україні: проблеми та рішення «Томілінські читання»: матеріали IX науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Харків, 27 жовтня 2026 р. / ред. кол.: О. А. Наконечна, В. Г. Нестеренко, В. А. Огнєв та ін. Харків, 2026. 588 с.

DOI: 10.5281/zenodo.24249730.

УДК 614(477)(082)

© Харківський національний медичний університет, 2026
© О.А. Наконечна, В.Г. Нестеренко, В. А. Огнєв та ін., 2026

Комар О.М.
Еволюція психологічної науки: від класичних парадигм до концепції гібридної психотерапії в епоху цифрових технологій..... **510**

Журавель Я.В.
Цифровізація медичної освіти: розробка електронного курсу з формування комунікативних компетентностей на платформі Moodle..... **513**

СЕКЦІЯ 10.
СТУДЕНТСЬКА НАУКА

Аветисян К.М., Филипась Н.Г., Трегуб П.О.
Куріння як ключовий фактор ризику карциноми легень: дослідження Долла та Гілла 1950 року..... **516**

Гура Д.М., Трегуб П.О.
Роль вакцинації у профілактиці інфекційних захворювань..... **519**

Starkova V.D., Trotsenko O.V., Starkova I.V.
The Phenomenon of the Kyiv-Pechersk Lavra as a Factor of Patriotic Formation of Medical Students **522**

Старіченко Є.С., Бухмін О.О., Трегуб П.О.
Цифрове перенавантаження та його вплив на фізичне психоемоційне самопочуття студентів..... **524**

Сокол М.М., Трегуб П.О.
Медико-соціальна оцінка впливу екранного часу на якість сну та суб'єктивне благополуччя студентів-медиків

та лікарів-інтернів..... **527**

Das Siya, Firke Lokesh, Vlasyk Lyubov
Patterns of caffeine consumption among foreign students and their awareness of its potential effects..... **531**

Томаровська В.С., Трегуб П.О.
Вплив повітряних тривог на рівень концентрації студентів-медиків під час занять..... **532**

Розумович Б.Ю., Нестеренко Р.В.
Особливості підготовки майбутніх лікарів до надання допомоги за стандартами TCCC (Tactical Combat Casualty Care) у вищих медичних навчальних закладах..... **535**

Лисицька С.С., Мисан Р.Р., Трегуб П.О.
Ставлення студентської молоді до профілактичних медичних оглядів..... **538**

Ашихмін О.Г., Іванова Т.В.
Психологічні аспекти супроводу військовослужбовців у процесі реінтеграції до цивільного життя..... **540**

Сокол К.М.,Трегуб П.О.
Дослідження рівня суб'єктивного благополуччя та емоційного вигорання серед студентів-медиків..... **544**

Чеботенко О.Р., Усенко С.Г
Громадське здоров'я та екстрене реагування: порівняльний аналіз суб'єктивної та об'єктивної готовності молоді до надання домедичної допомоги..... **548**

Юркова Ю.О., Трегуб П.О.
Евтаназія як медико-соціальна та етична проблема..... **550**

Погребняк О.О., Іванова Т.В.
Нейробіологічні особливості функціонування острівцевої кори при суїцидальних намірах у контексті сучасної медичної науки..... **553**

Вакуленко А.І., Міщенко М.М.
Сучасні детермінанти ризику розвитку інсульту та їх медико-профілактичне значення..... **556**

Потапова Г.В., Трегуб П.О.
Онлайн-самодіагностика та її вплив на ставлення населення до власного здоров'я..... **559**

Mishchenko S.O., Mishchenko M.M., Mishchenko O.M.
Mental health and academic functioning of medical students during war: implications for medical education in Ukraine..... **561**

Пальваль А. О., Трегуб П. О.
Фактори ризику для здоров'я у медичному середовищі..... **565**

Наукове видання

ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА РІШЕННЯ

Томілінські читання

Матеріали IX науково-практичної конференції з міжнародною участю

під загрозою для власного життя. Впровадження єдиних вимог до сертифікації таких інструкторів та уніфікація навчальних програм між закладами дозволить перейти від розрізнених ініціатив окремих кафедр до цілісної загальнодержавної системи підготовки лікарів до роботи в умовах бойової травми.

Підготовка майбутніх лікарів за стандартами TCCC є не факультативним доповненням, а нагальною вимогою часу, зумовленою характером сучасних бойових дій і залученням молодих фахівців до надання допомоги постраждалим у прифронтових умовах. Інтеграція протоколу TCCC та алгоритму MARCH у додипломні й післядипломні програми, розвиток модульного симуляційного навчання та підготовка кваліфікованих інструкторів дозволять сформувати у майбутнього лікаря автоматизовані навички дій у критичній ситуації ще до того, як він зіткнеться з нею у професійній практиці. Подальших досліджень потребують питання стандартизації оцінювання набутих компетентностей та гармонізації вітчизняних освітніх програм із міжнародними вимогами до підготовки фахівців тактичної медицини.

Перелік використаної літератури:

1. Стоянов О. М., Храмцов Д. М., Ворохта Ю. М., Гайдаржи І. Т. Викладання положень тактичної медицини студентам медичних закладів вищої освіти. *Український медичний часопис.* 2022. № 5 (151), вересень–жовтень.

2. Єгоренко О. С. Методичні засади симуляційного навчання екстреній медичній допомозі при травмі: модульний підхід. Одеса: Одеський національний медичний університет, 2026.

Лисицька С.С., Мисан Р.Р., Трегуб П.О.
Харківський національний медичний університет,
м. Харків, Україна

СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ДО ПРОФІЛАКТИЧНИХ МЕДИЧНИХ ОГЛЯДІВ

Вступ: Раннє виявлення факторів ризику та неінфекційних захворювань за допомогою регулярних медичних оглядів є ключовим профілактичним заходом[1]. Особливе значення це набуває серед молоді, оскільки формування культури профілактичної поведінки сприяє запобіганню прогресуванню патологічних змін та своєчасній діагностиці захворювань.

Мета: Оцінити рівень обізнаності та ставлення студентської молоді до регулярних медичних оглядів як інструменту профілактики та раннього виявлення неінфекційних захворювань, а також визначити основні чинники, що перешкоджають участі в обстеженнях.

Матеріали та методи: Проведено анкетування 51 студента за допомогою спеціально розробленої форми на платформі Google Forms.

Результати: У дослідженні взяли участь 51 студентів, переважно віком 18-23 роки. Більшість респондентів (88,2%) вважають профілактичні медичні огляди важливими або дуже важливими. 78,4% респондентів зазначили, що профілактичні огляди однозначно сприяють ранньому виявленню захворювань, 19,6% скоріше погодилися з цим твердженням.

Регулярно, приблизно один раз на рік, профілактичні медичні огляди проходили 45,1%, тоді як 31,4% зверталися на обстеження лише за необхідності. Водночас 9,8% ніколи не проходили профілактичні медичні огляди.

Аналіз причин, що перешкоджають проходженню профілактичних оглядів, показав переважання організаційних та часових бар'єрів: брак часу та значне навчальне навантаження відзначили 54,9%, складність запису та черги –51,0%. Серед інших поширених причин – висока вартість медичних послуг і суб'єктивна відсутність симптомів — по 41,2%.

Щодо інформаційної потреби, 82,4% потребують отримувати більше відомостей про профілактичні огляди. Найзручнішим форматом 76,5% визначили короткі публікації в соціальних мережах. Головним джерелом інформації про профілактику

захворювань є лікарі (88,2%), а також соціальні мережі (43,1%) та офіційні медичні сайти (41,2%).

Загалом ставлення до профілактичних медичних оглядів було позитивним: 78,4% оцінили його на 4–5 балів за п'ятибальною шкалою, 60,8% вважають необхідним проходження профілактичного огляду навіть за відсутності скарг, а 31,4% скоріше погодилися з такою позицією.

Висновок: В результаті проведеного дослідженого виявлено загалом позитивне ставлення студентської молоді до профілактичних медичних оглядів та високий рівень усвідомлення їхньої ролі в ранній діагностиці захворювань. Водночас виявлено розрив між декларативною підтримкою та реальною практикою: обстеження мають недостатню регулярність, а звернення до лікаря відбуваються вже за наявності скарг. Основними перешкодами до проходження оглядів є дефіцит часу, значне навчальне навантаження, організаційні труднощі та фінансовий фактор. Високий попит респондентів на медичну інформацію щодо профілактичних оглядів свідчить про доцільність масштабування профілактичної просвіти серед молоді з активним використанням цифрових каналів, насамперед коротких публікацій у соціальних мережах.

Перелік використаної літератури:

1. Assessing Knowledge and Practices Towards Routine Medical Checkups Among Medical Students of Karachi: A Cross-Sectional Study – PMC. *PMC Home*. 2021. DOI: https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC13097485/

2. Attitudes and Factors Determining the Practice of Routine Medical Checkups in the People of Rawalpindi, Pakistan: A Cross-Sectional Study / F. Fazal et al. *Cureus*. 2023. DOI: https://doi.org/10.7759/cureus.38843

3. Assessment of routine medical checkups for common noncommunicable diseases and associated factors among healthcare professionals in Addis Ababa, Ethiopia, in 2022 a cross-sectional study / G. K. Getahun et al. *Annals of Medicine & Surgery*. 2023. Publish Ahead of Print. DOI: https://doi.org/10.1097/ms9.0000000000000558